

ABONNEMENT

Pays étrangers .

Pour un an : 2 Dolars

—••—
Edition spéciale : 3 Dolars

ADRESSE

«Idjtihad» Constantinople

—••—
Téléph : 20865

xxviième ANNÉE

15 Août 1932

İÇTİHAT

Türkçe ve Fransızca

İLMİ, EDEBİ, İKTİSADİ

No : 351

ABONNEMAN

Seneliği (24 Nusha) Türkiye

için: 2 1,2, Â'lâ kâğıdı

5 liradır

ADRES

—•••••
Cıgaloğlunda İctihad Evi

—•••••
Tarihi Te'sisi :

1904 — Genève

Yirmi yedinci sene

15 Agustos 1932

ENERGİE İHTİYACI

Kendi kendime itirafa mecburum : hem yaşlarım hep kara fikirler , ümitsizlik , bedbinlik içinde uyuşup gidiyorlar. Asrımızın çok meşakkatli yaşayış şartları, hergün daha fazla vahamet kesb eden mali, iktisadi buhran herkesin belini büküyor, herkesi bedbinliğe sürüklüyor .

İtiraf ederim ki neslimiz çok ağır ahval tahtında hayatını geçirmek mecburiyetinde . Fakat neden (Energie) ile bedbinliği yenmeğe uğraşmıyoruz ? Çünkü bedbinliğin uyuşturucu , bunaltıcı, ümitsizliğe sürükleyen esaslarına bel bağlayarak istikbalden korkup yılan, kendi nefesine itimadı kalmayan bir gençlik kümesi teşkil ediyoruz .

İçimizde korku, tereddüt uyandıran , bizi yıldırان iki sual var :

Ne olacağız ?...

Ne yapacağız ?...

Bu iki istifhamın, ruhlarda uyandırdığı kararsızlık, korku, müphemiyet bütün kuvvet ve kudretimizi kırıp parçalıyor. Bu hususta miladın 66 senesinde ölen büyük filozoflardan Şe neque demişti ki :

«İstikbalden endişe eden her kimse bedbahttır.»

Jean Jacques Rosseau aynı nazariyeyi ortaya koyuyordu, ve :

« Yarının endişesi daima bizi , kendimizden uzaklaştırır ve ekseriya vasıl olamayacağımız yerlere sevk eder, işte felâketlerimizin hakiki menbai . »

İstikbalden korkmak zihnimizde mevhum hayaller kurmaktan başka neye yarıyabilir . Ekseriya kuruntularımızın boş, ve çok kerre tasavvurlarımızın fevkinde hakikat bulduğunu görürüz . Meshur bedbin Schopenhauer bile istikbale a'it bahsinde diyor ki :

« Çok insanlar vardır ki, lüzumundan fazla hali hazır içinde yaşarlar bunlar hafif meşreplerdir ; bazıları da fazla istikbal içinde yaşarlar bunlar korkaklar ve endişe eden kimselerdir . Makul haddi muhafaza edenler nadirdir » .

Aynı bahsın bir kaç satır aşağısında :

«Bunlar hali hazırı ihmal ederek kaçırlar» diyor .

İstikbalden korkmak kuvvetimizi azaltır , maneviyatımızı baltalar ve neticede felâketlerin daha elim bir surette tecelli etmesine hizmet eder . Bu söylediklerim yanlış tefsir edilmesin. İstikbalden korkmaktan bahs ediyorum. İstikbalden korkmamak istikbali düşünmemek değildir. Bilaks, mutayakkızane korkmadan çalışmak, çabalamak hakkını bağışlamak, ve onu elde etmek için atılmak cenkleşmek gerektir. Eyi bir tarzda sarf edilen kuvvetimiz çok parlak neticeler verir . Bizi yere vurmak isteyen kahır tesadüf ve kuvvetlere, yenilmez bir metanetle karşı gelmemiz lâzımdır.

Bunu neden yapmıyoruz ?...

Harpten sonra yetişen bu günün gençleri , yani bizler, hep o harpten sonraki coşgun zevk, sefahet seylamının dalgaları içinde gıda aldık ve büyüdük ve son senelerde, iktisadi buhranın istilasına maruz kaldık.

Pozitivizm, materializm, realizm mevhumlarına anlamadan ifade ettikleri manaları kavramadan tapındık. Bu idealleri güttük , bunlara tapındık fakat ne olduklarını bilmedik . Koştuk hep o bize çok uzak olan mefkûreye yanlış yollar alarak , şaşırarak koştuk yorulduk ve durduk .

El'an garbın adaını benimsemeden , hattâ anlamadan kâbul ediyoruz ve örnek alıyoruz , maymunlaşarak , papağanlaşarak taklid ediyoruz fakat öyle düşünmüyoruz , öyle hareket etmiyoruz.

Her şeyde olduğu gibi fena sevki tabiîimizin bertaraf edilmesi , fikrimizin fena bir meylinin düzeltilmesi, doğrulması daima iradi bir kuvvet sarfı ile olur. Büyük hakim Gustave Le Bon bunu şu suretle izah ediyor :

« Akvam sevki tabiîilerin izapt etmeğe muktedir oldukları nisbette yani kesbi iradeten ve « binaen aleyh kendi kendileri üzerine hakimiyet « peyda ettikçe, tertip ve nizamın ehemmiyetini « ve bir ideale, bir mefkûreye, bir cananei maneviyeye hasır ve fedayi nefis ederek medeni « yetin mertebeye âliyesine kadar itilânın lüzumunu takdir etmişlerdir . Tarihte akvamın

« seviye medeniyelerini tahmin etmek lâzım
« ğelseydi, mizan olarak, ilcaatı tav'iye (İm-
« pulsion reflexe) lerini zaptu, idare hususunda
« gösterdikleri mertebeli suhuleti almakta te -
« reddüt etmezdim . »

Şu fıkradan anlaşılacağı veçhle evvelâ içi-
mizi saran bedbinliği sıyrıp atmak , ilcaatı
tav'iyesinin dizginlerini elimize almak daima
nefsi iktidarını gösterdikten sonra çalışıp, canla
başla çalışıp çabalamamız lâzımdır . Bu günün,
başı boş , avare , ham mefkûreli, maneviyatı
tavsamış, korkak, mütereddit, kuvvetsiz, iti -
matsız ferdlerle hiç bir zaman çıplak hayat
sahasını baştan başa mahrumiyetlere katlanarak
geçebilmek imkân haricindedir . Bu büyük
gayret için lâzım olan manevî, ilmî, ruhî, fikrî
gıdaları alamıyoruz ve alabilecek muhitler çok
mahdud . Gençliği hazırlamak, beslemek, yetiş-
tirmek lâzımdır . İstidat ve kabiliyetleri teşvik
ve tahrik etmek, her kısım kendi sahasında ,
kendi iktidar ve kabiliyeti dahilinde eğrilmez
sağlam bir metanetle çalışabilmesi için muhitler
yerler hazırlamak lâzım . Her şeyi hükûmetten
beklemiyelim . Şahsî teşebbüsler daima parlak
muvaffakiyetler elde etmişlerdir . Ekseri mah-
fellerin , klüplerin , toplantı yerlerinin ademi
muvaffakiyetleri kabiliyet ve sınıf tefrik ve
taksimi layıkı veçhle yapılmadığından ileri
gelmiştir . Ekseri gayri mütecanis bir kitle ha -
linde çalışmak istenmiştir ki buda daima ferd-
lerin müsait muhitler bulamamasından dolayı
az zaman zarfında tavsamıştır .

Hülasa olarak malî, iktisadî buhran önü -
müze sed çekmemelidir . Bu iki afetin esiri
olmamalıyız . Hayat güçlüğü bizi vazife
yolundan çevirmemeli, ümitlerimizi parçala -
mamalı, daha fazla bir gayretle çalışmamız ,
bize yaşamak hakkını daha fazla verir . Ve bu
hakkı daima kuvvetimize katıp emellerimizin
temel taşlarını sağlamlaştırmaya hasr etmeliyiz .
Gayretimiz hiç bir zaman heba olmaz, ve ol-
maz . İlmî, fikrî kabiliyetlerimiz her gün bir az
daha inkişaf etmeli . Her gün bir yenilik fakat
eyi yolda bir yenilik göstermeliyiz . Fikrimizden
bedbinlik pasını söküp kazıp atmalıyız . Himmet
ve hamiiyetimize tevdi edilen vatan daima

fikren, ilmen ve elhasıl her cihetçe bizden yük-
sek muasır kuvvetlerin pençesi altında izmih -
lale uğraması zarudidir . Maal esef bu gün ,
vatan, millet vâzifesini üstünden atıp kendisini
kıyıya atan b r çok gençlerden müteşekkil dö -
küntü alayı vardır . Bu mefkûresiz tufeyliler
güruhuna kapılmayalım , uyumayalım . Bunlar
kendi içlerine sarılmış tesbih böceklerine ben -
zerler . Vatann, milletin refahı demek onu teş -
kil eden ferdlerin refahı demektir . Gayesiz ,
emelsiz yaşamak bir hayvan yaşayışından farkı
yoktur . Bu gün şahsî, ferdi mukadderatımızdan
daha mühim milletin vatanın mukadderatı
bize tevdi ve emanet edilmiştir . Bunu sui istimal
etmeyelim . Fikrimizden , yolumuzu karartan
ve göstermeyen kara bulutları sıyrıp atalım .
Daima yüksek emeller, yüksek gayeler peşinden
koşalım daima ve her vakit çalışalım, çalışalım
ve çalıştıralım . Müttehit kuvvetler her şeyi
yener .

Bedbinlik uyuşturur, bunaltır, ümitleri ezer .
Nikbinlik daima bir hareket bir çalışma zenbe -
regi kurup gayreti tahrik eder . Namık Kemal
merhumun şu sözlerini tekrar etmek isterim :

Atalet mevtin küçük kardeşidir .

Amerikada halkı gayrete getirmek ve daima
nikbinliği aşlamak için her sabah radyoda şen
parçalar çalınır , konferanslar verilir . Böylece
halk daima güler yüzle, sevinçle işine başlar .
Bizim içimizde kökleşmiş uyuşukluğun en bariz
misali mahallelerimizdir . Bir türk mahallesi
daima durgundur . Akşamın saat yedisinden sonra
el ayak çekilir , bir mezar sessizliği , bir hayat
sönüklüğü yayılır . Halbuki buna mukabil ecebî
semterleri daima ziya , neş'e ve hareket içindedir .

Hayat esasen bir harekettir . Hareketin çok-
luğu hayatın mizanıdır . Az hareket az hayat
demektir .

Daima ziyaya ve neş'eye içimizi açalım . Te-
sadüfler, hayatımızın ağır evsafı bizi yıldırmasın .
Biz daima öne doğru , ileriye atılalım , bütün
manileri aşalım , yegâne halâsımızı temin ede-
cek ancak gayret ve çalışmak , çalışmak daima
çalışmaktır .

Tevfik Fuat